

KLASA: 320-01/14-01/151
URBROJ: 525-08/0228-17-292
Zagreb, 27. listopada 2017. godine

ZAPISNIK

sa 3. sjednice Odbora za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja
Republike Hrvatske 2014.-2020.

Mjesto održavanja: Hotel „Park“, Otočac

Vrijeme održavanja: 06. travnja 2017. godine, 8:30 sati

- I. Lista prisutnih: Nalazi se u privitku
- II. Dnevni red: Nalazi se u privitku
- III. Zaključci:
  - Na sjednici je prisutno 35 članova/zamjena s pravom glasa, što znači - Odbor za praćenje može donositi odluke
  - Usvojen je Dnevni red 3. sjednice Odbora za praćenje
  - Usvojen je Zapisnik sa 2. sjednice Odbora za praćenje
  - Usvojen je Izmijenjeni Poslovnik o radu Odbora za praćenje
  - Poslati članovima Odbora za praćenje Akcijski plan promotivnih aktivnosti za 2017.
  - Jedan put mjesečno slati članovima Odbora za praćenje izvještaje po natječajima;
  - Za sljedeću sjednicu Odbora za praćenje pripremiti mogućnost preraspodjele sredstava po mjerama PRR i podlogu o korištenju grantova i financijskih instrumenata
  - Usvojeni su kriteriji odabira za tipove operacija 4.1.1. (mikro, mali, srednji), 4.1.1. (veliki), 4.1.2. te 4.2.1 (mikro, mali, srednji) i 4.2.1 (veliki)
- IV. Tijek sjednice Odbora

Ad. 1) Uvodno izlaganje i predlaganje dnevnog reda

g. K. Ivančić: Pozdravio je sve prisutne i utvrdio da su svi dobili dnevni red i materijale za sjednicu. Posebno su pozdravljeni predstavnici EK – Michael Pielke i Martina Zeković te državna tajnica Marija Vučković. Daje na usvajanje dnevni red.

Članovi Odbora jednoglasno su usvojili dnevni red.

g. K. Ivančić: Dao je riječ *g. Michael Pielkeu* da prisutne upozna sa stanjem vezanim uz OMNIBUS Uredbu.

g. M. Pielke: Zakonodavni prijedlog ("Omnibus uredba") sastavni je dio srednjoročne revizije Višegodišnjeg financijskog okvira 2014-2020., a daje doprinos dvama glavnim ciljevima: pojednostavljenju Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) i fleksibilnosti pravila financiranja iz fondova EU. Ovom Uredbom se predviđaju izmjene propisa EU koji reguliraju korištenje financijskih sredstava EU. Radni program Europske komisije je u tijeku, zaprimaju se komentari vezani uz poljoprivredu i ruralni razvoj. Cilj Omnibus uredbe je pojednostavljenje pravila poljoprivredne politike te ublažavanje prestrogih pravila i bolje iskorištenje raspoloživih EU sredstava. U tijeku je interna javna rasprava (anketa) za dostavu mišljenja u koju su uključeni svi dionici. U anketi trenutno sudjeluje mali broj dionika iz pojedinih zemalja članica te se apelira da se što više članova uključi u anketu. Rezultati ankete će biti podloga za izradu Uredbe koja bit trebala biti usvojena krajem godine kao smjer za novu poljoprivrednu politiku.

gđa. M. Vučković: Pozdravlja sve prisutne i zahvaljuje na velikom odazivu budući će se na sjednici raspravljati o vrlo važnim točkama. Ministarstvo poljoprivrede je ozbiljno pristupilo sudjelovanju u spomenutoj anketi te sve članove Odbora poziva na sudjelovanje u istoj. Slijedom proteklih događaja u RH i trenutnoj situaciji ističe da poljoprivredna politika u RH mora biti više fokusirana na poljoprivrednu proizvodnju.

Ad. 2) Usvajanje zapisnika sa 2. sjednice Odbora za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.

g. K. Ivančić: Daje na usvajanje zapisnik sa 2. sjednice Odbora za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020.

Članovi Odbora usvojili su zapisnik sa 2. sjednice Odbora.

Ad. 3) Informacija o promjenama članova/zamjena Odbora za praćenje provedbe PRR RH 2014.-2020.

gđa. R. Vučković: Izvijestila je o promjenama članova/zamjena Odbora za praćenje provedbe PRR. Sve izvršene promjene nalaze se u Izmjeni rješenja o osnivanju Odbora za praćenje u materijalima koji su dostavljeni članovima. Odbora za praćenje broji 47 članova/zamjena. Smanjen je broj članova iz MP, APPRRR i HGK.

g. K. Ivančić: Ne slaže se sa stajalištem iznesenim od strane predstavnice LMH mreže.

gđa. J. Rosandić (LMH): Trenutni sustav nije u skladu sa nadležnim uredbama potrebno je uvesti izmjenu modela pri čemu se rješenjem imenuje institucija kao član u Odboru, a ne osoba koja predstavlja instituciju, odnosno, u Odboru osoba je predstavnik člana. Postoji

diskrepancija i ne usklađenosti sa nadležnim uredbama gdje se u prvom dijelu imenuju institucije dok se u drugom izdaju rješenja koja glase na fizičke osobe.

Ad. 4) Rad Odbora za praćenje provedbe PRR RH za razdoblje 2014.-2020.

Ad. 4.1.) Obveze i zadaci Odbora

g. M. Kukoč: Naglasio sve obveze i zadatke Odbora, koji proizlaze iz Uredbi (EU) br. 1303/2013 i br.1305/2013. Osim spomenutih, važan dokument za sva partnerstva koja se uspostavljaju u okviru ESI fondova je: Delegirana Uredba Komisije (EU) br. 240/2014 od 7. siječnja 2014.o europskom kodeksu ponašanja za partnerstvo u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Zaključak je da su sve dosadašnje aktivnosti (osnivanje Odbora, imenovanje članova, Poslovnik o radu Odbora i posljedično rad Odbora) bile u skladu za zakonskim okvirom i smjernicama.

Ad. 4.2.) Izmjena Poslovnika o radu Odbora

*gđa. R. Vučković:*Izmijenjeni Poslovnik o radu Odbora dostavljen je svim članovima uz poziv. Većina izmjena odnosila se na izričaj. U članku 3. ažuriran je popis institucija iz kojih su imenovani članovi/zamjene. U članku 5. dodano je da članovi/zamjene mogu biti zamijenjeni ukoliko se ne očituju na pisanu proceduru dva puta uzastopno. U članku 7. naglašeno je da su svi članovi ili zamjene Odbora dužni potvrditi svoje sudjelovanje na sjednicama Odbora najkasnije 3 radna dana od dobivanja poziva na sjednicu Odbora.

*g. D. Jurišić (Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom):*Svjestan je da po Uredbi oni moraju biti imenovani u Odbor međutim traži da njihova institucija sudjeluje u radu Odbora u ulozi promatrača.

*g. K. Ivančić:*Prijedlog je prihvaćen i biti će uvršten u Poslovnik o radu Odbora.

*gđa. J. Rosandić (LMH):*Pita da li su članovi Odbora za praćenje institucije ili osobe.

gđa. R. Vučković: Članovi su osobe koje predstavljaju instituciju.

gđa. J. Rosandić (LMH): Primjedba je na članak 7. stavak 4. Poslovnika o radu. Ne smije postojati ograničenje protoka informacija, savjetovanja te pružanja transparentnosti postupka navodeći kako su članovi Odbora za praćenje institucije koje se sastoje od svog članstva te se na Odboru ne predstavlja mišljenje imenovanog predstavnika člana nego institucije. Da bi to bilo moguće potrebno je proslijediti informacije i podatke članovima kako bi se donio zaključak od strane institucije kojeg je predstavnik člana dužan prenijeti na Odbor za praćenje. Također primjedba je na članak 10. stavak 2. gdje navodi kako se operativne komponente rada Odbora mogu obavljati pisanim putem no važne odluke moraju se donositi u fizičkom prisustvu predstavnika članova uz poštivanje kvoruma posebice kada se radi o izmjenama PRR RH.

g. K. Ivančić: Ovdje se radi o sprečavanju sukoba interesa te je ovo tema za pravnu službu.

gđa. J. Rosandić (LMH): Primjedba je i na članak 15. stavak 2. u potpunosti neprihvatljivo i krivo odobriti Poslovnik u kojem šutnja znači pristanak. Nadalje, ukoliko se član ne oglasi pisanim putem također se smatra da kvorum za donošenje odluka nije postignut i takve odluke nisu važeće. Zaključno, tražilo se da se osigura potrebni kvorum i u pisanim procedurama te da se članstvo striktno mora izjasniti sa DA; NE i SUZDRŽAN.

g. K. Ivančić: Primjedbu smo primili na znanje.

gđa. Ž. Jurišić (HGK): Osvrnula se na članak 11. točku 8., koja glasi: „Dnevni red i radni materijali za sjednicu su povjerljivi dokumenti do završetka sjednice, osim ako predsjednik Odbora ne odredi drugačije“. Naglasila je da o točkama o kojima se glasuje mora raspraviti sa članicama institucije ispred koje je imenovana.

g. K. Ivančić: Prihvaćamo prijedlog iz Poslovnika o radu Odbora će se izbrisati taj dio. Ovako izmijenjeni Poslovnik stavljamo na usvajanje.

gđa. J. Rosandić (LMH): Smatra da je Poslovnik o radu odbora neusklađen sa Uredbom br. 240/2014. na koju se poziva sa obrazloženjem da navedena uredba govori o javnim i privatnim interesnim skupinama te njihovoj ravnopravnoj zastupljenosti dok se članstvo odbora sastoji od većinskog djela institucija s javnim ovlastima te sukladno tome odredba iz uredbe nije zadovoljena.

g. K. Ivančić: Pravna služba Ministarstva poljoprivrede smatraj kako je sve ispravno.

Članovi Odbora usvojili su Izmjene Poslovnika o radu Odbora sa jednim suzdržanim glasom.

Ad. 5) Informacija o provedbi PRR RH 2014.-2020. (poduzete aktivnosti lipanj 2016. - ožujak 2017.)

Ad. 5.1.) Izvješće o provedenim postupcima odlučivanja pisanim putem

gđa. R. Vučković: U razdoblju od početka provedbe Programa do lipnja 2016. provedeno je ukupno 8 postupaka odlučivanja pisanim putem te je u navedenom razdoblju doneseno 33 odluke o usvajanju u postupcima odlučivanja pisanim putem. U razdoblju od lipnja 2016. do ožujka 2017. provedeno je 2 postupka odlučivanja pisanim putem i to za izmjene kriterije odabira za tipove operacija 6.2.1. i 6.4.1. Odlučivanje pisanim putem provedeno je u razdoblju 07.-21.07. 2016.

Temeljem postupka odlučivanja pisanim putem provedenog u razdoblju 05.-16.12. 2016. usvojene su 3. izmjene „Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.“ razdoblju 07.-21.07. 2016.

Ad. 5.2.) Informacija o izmjenama Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.

gđa. R. Vučković: Druge izmjene Programa (verzija 3.1. PRR RH) bile su manje izmjene odnosile su se na tip operacije 4.3.3. gdje je pojašnjeno da su troškovi projektiranja primarne i sekundarne šumske prometne infrastrukture financijski najveći dio u pripremi dokumentacije projekta. Ovi troškovi su dio usluga koje su potrebne za pripremu projekata i nisu dio materijalnih troškova te su prebačeni u opće troškove.

Treće izmjene Programa poslana su članovima Odbora za praćenje na razmatranje pisanom procedurom u periodu od 5.12.2016. do 16.12.2016.godine. EK ih je usvojila Odlukom C(2017)1673 od 7. ožujka 2017. godine (verzija 4.2. PRR RH). Izmjene su se odnosile na: Mjeru 2: U prihvatljive troškove dodano je "Osvježenje ako je primjenjivo". Kod Mjere 4 Regionalni indeks razvijenosti dodan je kao princip kriterija odabira za tip operacije 4.1.1.,

4.1.2. i 4.1.3. u odgovarajuća poglavlja. Kod Mjere 6 promjene su se također odnosile na principe za određivanje kriterija odabira kod tipova operacija 6.2.1. i 6.4.1. U okviru Mjere 8 tip operacije 8.5.1. provodi na temelju standardnih troškova koji su definirani na temelju stvarnih troškova u okviru prihvatljivih troškova nastalih tijekom zadnje tri godine (2011., 2012. i 2013.) pred usvajanje PRR-a. Standardni troškovi definirani su po hektaru i to za devet mogućih tipova konverzije, temeljem kojih se izračunava ukupni iznos potpore za ulaganje za koje korisnik podnosi zahtjev za potporu u okviru tipa operacije 8.5.1. Provedba se kontrolira praćenjem izvršenja plana konverzije a ne provjerom troškova/računa. Kod tipa operacije 8.5.2. s obzirom da se poučne staze i ostali radovi ni na koji način ne mogu i ne planiraju se Programima gospodarenja kao ni Elaboratom šumskouzgojnih radova. U zahtjevu za potporu korisnik mora dostaviti nacrt ulaganja pod nazivom „Idejni plan” u kojem mora dati obrazloženje razloga ulaganja i opis konačnih ciljeva koji se žele postići ulaganjem. Kod sva tri tipa operacije u podmjeri 8.6. ulaganja se ne mogu planirati Programima gospodarenja kao ni Elaboratom šumskouzgojnih radova nego je potrebno dostaviti: kod tipova operacija 8.6.1., i 8.6.2. u Zahtjevu za potporu korisnik mora dostaviti „Poslovni plan”, a kod tipa operacije 8.6.3. u Zahtjevu za potporu korisnik mora dostaviti „Idejni plan”. Kod Mjere 9 u slučaju da nisu ispunjeni ciljevi iz poslovnog plana za prethodnu godinu isplata sljedeće rate moguća je uz uvjet da je istu odobrilo Nadležno tijelo koje je priznalo proizvođačku grupu ili organizaciju. Procjenu poslovnih planova uključujući provjeru održivosti proizvođačkih grupa/organizacija obavljati će Nadležno tijelo, a ne Agencija za plaćanja. Potpora se dodjeljuje u obliku paušala u godišnjim ratama, na period od 5 godina od datuma priznavanja i odobrenja poslovnog plana, ne kako je prije stajalo od datuma priznavanja proizvođačke organizacije. Što se tiče Mjere 10 u trenutku izrade i slanja PRR na odobrenje nismo imali usvojen popis Područja od značaja za Zajednicu (SCI) koji je prihvaćen tek krajem 2014. godine te je ažuriran tekst. Dodana su dva nova tipa operacije čija provedba treba započeti u 2017. Godine to su očuvanje suhozida i Očuvanje živica. U svrhu pojednostavljenja izdavanja Odluka, koristimo mogućnost koju nam pruža članak 47 iz temeljne Uredbe. Na ovaj način Agencija neće morati izdavati svaki puta novu Odluku kada se veličina ARKOD parcele poveća do 10%, niti će se sankcionirati korisnici ukoliko se veličina ARKOD parcele smanji do 10%. Do sada je izdavanje Odluke bilo obavezno za najmanju promjenu površine parcele, sada je moguće poslati samo informaciju korisniku koja mu je nova površina za obračun. Kod Mjere 11 također se primjenjuje pojednostavljeni oblik izdavanja Odluka. Isplata sukladno utvrđenom broju UG mogućnost promjene broja obveznih ha u skladu s člankom 47. R1305/2013. Kako bi ostvario potporu za trajne travnjake, korisnik mora držati najmanje 0,5 uvjetnih grla na hektar, odnosno 0,3 uvjetnih grla na hektar krškog pašnjaka. Prihvatljive životinje (goveda, kopitari, ovce i koze) moraju se držati sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 834/2007 i Uredbi Komisije (EZ) br. 889/2008. Potporu je moguće ostvariti samo za površinu koja odgovara obveznom broju uvjetnih grla. Od 2017. godine omogućuje se kombiniranje Mjere 10 s Mjerom 11. Kod Mjere 13 promjena područja sa posebnim ograničenjima PPO- od 2017. godine povećati će se broj JLS koje će imati ovo ograničenje, pri čemu se i dalje poštuje pravilo da ukupna površina PPO ne može biti veća od 10% poljoprivrednog područja države članice. Sa EK je neformalno dogovoreno da se iz svih JLS koje imaju atribut krša izuzmu šumske površine kojih ima znatan udio u ukupnoj površini krških područja.

Kod Mjere 16 promjene su se dogodile nakon što su članovi usvojili izmjene. Brisani su uvjeti registracije operativne skupine kao pravne osobe u skladu sa Zakonom o udruženjima („Narodne novine“, br. 74/14) prije podnošenja prvog Zahtjeva za isplatu. Jasnije su definirani korisnici u svim operacijama. Kod tipova operacija 16.1.1 i 16.1.2. jedan od partnera u predloženoj

operativnoj skupini mora biti fizička osoba upisana u Upisnik poljoprivrednika. Poslovni plan obavezan za sve tipove operacija osim 16.1.1. Kod tipa operacije 16.1.2. potpora je ograničena na razdoblje od najviše 5 godina (bilo je 7). Podmjera 16.2 je brisana (preklapanje korisnika i troškova sa tipom operacije 16.1.2). U podmjeri 16.4 korisnik je operativna skupina te je omogućena potpora i za osnivanje operativne skupine kroz tip operacije 16.1.1. Kod tipa operacije 16.4.1 potpora je ograničena na razdoblje od najviše 3 godine (bilo je 7). Veličina poduzeća nije uvjet prijave. Prigovori tehničke izmjene 15.1.2.2. Ministar poljoprivrede je odgovoran za imenovanja povjerenstava u sklopu ministarstva pa tako i za proceduru za neovisno rješavanje po prigovorima od strane korisnika. Ministar poljoprivrede će osnovati neovisno Povjerenstvo koje će postupati po zaprimljenim prigovorima. Državne potpore prijavljene komisiji briše se dio koji upućuje na odredbe Uredbe (EU) br. 702/2014, obzirom da je proveden postupak pune prijave putem Smjernica EU o državnim potporama u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima za razdoblje 2014.-2020. zadržavanje primjenjivosti odredbi Ugovora, ali pod drugim pravnim okvirom. Kod mjera 1 i 2 u poglavlje 13. „Elementi potrebni za procjenu državne potpore“ dodali smo poveznicu na Uredbu 1407/2013 o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore. Izmjena operativne strukture.

gđa. J. Rosandić (LMH): Smatra da je bilo propusta u radu i nepoštivanje odredbi, obveza i zadaća propisanih samim PRR RH u kojem se točno navodi da svaku promjenu koja se želi napraviti u PRR RH mora odobriti Odbor za praćenje.

g. K. Ivančić: Radile su se manje tehničke izmjene te da je PRR poslan na komentiranje članovima Odbora pisanim putem. Također je naveo kako nije obvezatno mišljenje Odbora za praćenje nego informiranje Odbora o predloženim promjenama.

gđa. J. Rosandić (LMH): Citira rečenicu iz važeće zadnje verzije PRR RH na engleskom jeziku gdje se točno navodi da se ne mogu raditi promjene PRR RH bez odobrenja Odbora za praćenje, odnosno davanja pozitivnog mišljenja.

g. K. Ivančić: Ne slažemo se oko ove primjedbe.

Ad. 5.3.) Informacija o evaluacijskim aktivnostima

g. M. Kukoč: Kako bi se osigurale dostatne i adekvatne evaluacijske aktivnosti te odgovarajuća sredstva za potporu provedbe tih aktivnosti, sukladno Uredbi (EU) br. 1303/2013, izrađen je Evaluacijski Plan za evaluaciju Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. Evaluacijski plan je sastavni dio Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020., koji je odobren Provedbenom Odlukom Komisije C(2015)3483 od 26. svibnja 2015. godine. Neophodno je osigurati da se sve aktivnosti koje se odnose na praćenje i evaluaciju provedu u odgovarajuće vrijeme, poštujući slijed provedbe s obzirom na vrijeme kada je potrebna određena informacija. Pravovremeno planiranje omogućit će planiranje i predviđanje radnih zadataka za svako tijelo uključeno u sustav praćenja i evaluacije. Od predviđenih aktivnosti se očekuje da pruže informacije u odgovarajućem trenutku, osobito za potrebe izrade godišnjih (i poboljšanih godišnjih) te završnog izvješća o provedbi PRR-a. Sljedeće aktivnosti evaluacije su bile poduzete u 2015./2016. godini: Procjene vrijednosti zajedničkih poljoprivredno - okolišnih pokazatelja PRR-a uz opis/izradu metodologije za njihov izračun i preporuke za buduće praćenje, Procjena sustava praćenja PRR-a, Izrada upute (vodiča) za pripremu, praćenje i evaluaciju strategija lokalnog razvoja za programsko razdoblje 2014.-2020., Terensko prikupljanje

podataka o čestim vrstama ptica na poljoprivrednim staništima za potrebe izračuna zajedničkog poljoprivredno-okolišnog pokazatelja PRR-a: CCI 35. Indeks populacije čestih vrsta ptica na poljoprivrednim staništima. Ove sve evaluacije su završene te je na mrežnim stranicama ruralni razvoj objavljeno i izvješće o svakoj evaluaciji. Još je u tijeku izrada Ex-post evaluacije IPARD programa izvješće je poslano u EK krajem prosinca zaprimljeni su komentari EK te se izvješće ažurira sukladno spomenutim komentarima EK i konačnim podacima o provedbi. Rad Evaluacijske radne skupine uključujući izgradnju kapaciteta te su održavane konzultacije vezane uz izradu projektnih dokumentacija i nacrtu izvješća izvršitelja, održavana su predstavljanja rezultata izvješća te radionice Evaluation WORKS te je usvojen je Godišnji plan rada za 2017. godinu.

Ad. 5.4.) Informacija o provedbi Tehničke pomoći

gđa. M. Puljiz: Korisnici Mjere Tehničke pomoći su Upravljačko tijelo i Provedbeno tijelo. Upravljačko tijelo podnijelo je 7 Zahtjeva za isplatu od početka provedbe (3 u 2015., 4 u 2016.) dok je Provedbeno tijelo podnijelo 6 Zahtjeva za isplatu od početka (2 u 2015., 4 u 2016.). U tijeku je izrada Zahtjeva za isplatu za razdoblje siječanj – ožujak 2017. Indikativna financijska raspodjela za 2016. godinu sukladno PRR iznosi 10.791.090,60 EUR-a. Raspoloživa sredstva u Proračunu MP za 2016. godinu iznose 17.162.279 kn (85% EU, 15% RH) od čega je u 2016. realizirano 12.983.369,18 kn (oko 75%). Iznos podnesenih Zahtjeva za isplatu Ministarstva poljoprivrede u 2016. godini je 8.868.425,30 kn dok je iznos podnesenih Zahtjeva za isplatu od strane APPRRR 3.766.484,98 kn. Utrošena sredstva Mjere Tehnička pomoć odnosila su se na: plaće djelatnika (oko 60%), promidžbu mjera programa tv, radio, spotovi, brošure, ugovaranje stručnjaka, radionice za korisnike mjera, nabava računalne opreme, nabava uredskog materijala, službena putovanja, dnevnice, ex-post evaluacija IPARD programa, evaluacije Programa, razvoj/nadogradnja ICT (Information and Communication Technology) infrastrukture, razvoj mrežnih stranica, aktivnosti mreže. Indikativna financijska raspodjela sredstava 2017. (prema PRR) iznosi 81.006.558,90 kn. U proračunu MP (56,5% u odnosu na indikativno) osigurano je 2.759.313,00 kn za Mrežu za ruralni razvoj, 17.750.279 kn za PRR te 25.294.912 kn za APPRRR. Aktivnost koje će se provoditi u 2017. godini su: aktivnosti za povećanje korištenja PRR, rješavanje uskih grla u administraciji, aktivnosti Odbora za praćenje, aktivnosti za smanjenje administrativnog tereta korisnika, ex-post evaluacija IPARD programa, aktivnosti za zatvaranje IPARD programa, evaluacija Programa, praćenje Programa, osnivanje i upravljanje nacionalnom ruralnom mrežom, međunarodno /EU umrežavanje i suradnju, uključujući ENRD/EIP, jačanje administrativnih kapaciteta upravljačkog tijela, agencije za plaćanja.

Ad. 5.5.) Informacija o Akcijskom planu promotivnih aktivnosti za 2017.

g. M. Kukoč: Organizirano je 36 prezentacija/edukacija za korisnike na kojima je sudjelovalo više od 2000 sudionika. Sudjelovanje na prezentacijama u organizaciji drugih institucija. U lipnju 2016. godine organizirali smo tematsku konferenciju za mlade poljoprivrednike, sudjelovali na danima EU fondova, sajmovima, konferencijama. Također smo imali oglase u novinama, oglase na radiju, TV, izrada brošura, radionice za korisnike uz sudjelovanje stručnjaka iz drugih područja (Porezi – prava i obveze za korisnike mjera 6.1 i 6.3), mrežna stranica, društvene mreže, telefonski upiti putem eafnd@mps.hr. U 2017. godini održano je 8 prezentacija o mjeri 6 „Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja”, 9 prezentacija o IAKS mjerama ruralnog razvoja, 20 prezentacija o mjeri 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima”, prezentacije o provedbi mjere 17 „Upravljanje rizicima”, prezentacije o provedbi mjere 9 „Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija”. Oglasi u elektroničkim medijima: TV (HTV) i lokalne TV postaje, radio (postaje s nacionalnom koncesijom,

regionalnim i lokalnim), oglasi u tiskanim medijima (dnevni listovi i specijalizirani časopisi), sudjelovanje na sajmovima, manifestacijama, objava uspješnih priča korisnika na mrežnim portalima, objava Glasnika PRR (jednom mjesečno), kontinuirana objava na svim društvenim mrežama: Facebook (preko 2800 pratitelja), Twitter, Instagram, Pinterest, Google+, stranici Programa. U nadolazećem razdoblju (uz nastavak ranije spomenutih aktivnosti) planirano je izrada brošura s općim informacijama o mogućnostima Programa, brošure s prikazima uspješnih projekata, brošure za opću javnost („Hrvatska poljoprivreda”) te uspostava pozivnog centra. Također radimo na poboljšanju sustava kontinuiranim unaprjeđenjem mrežne stranice ruralnirazvoj.hr, uspostava sustava „pitanja i odgovora“ (objava svih odgovora na stranici,) nadogradnja stranice izradom kartice „Natječaji”, unutar koji će biti detaljno razrađeni elementi natječaja u skladu s planom objave natječaja za 2017. godinu. Nadogradnja mrežne stranice: izrada kalkulatora izračuna bodova unutar kriterija odabira, kontinuirana suradnja s Regionalnim razvojnim agencijama, Savjetodavnom službom, Hrvatskom poljoprivrednom agencijom, Regionalnim uredima APRRR, Gradskim i županijskim uredima za poljoprivredu, LAG-ovima, Nacionalnom ruralnom mrežom. Radionice za korisnike uz predavače iz područja koja su uska grla korisnicima kod prijave, provedbe projekta.

gđa. J. Rosandić (LMH): Pohvalila je do sada održane prezentacije pogotovo za Mjeru 6 i pozivanje stručnjaka za porezna prava da bi olakšali korisnicima mjera 6.1 i 6.3. Pita što je sa mrežnom stranicom Mreže za ruralni razvoj isto je zanimalo i gđu I. Beneš. Potrebno je više radionica i edukacija za LAG-ove u suradnji sa Ministarstvom kako bi se međusobno educirali te tim putem spriječili dosta problema koji nastaju u „hodu“. Potrebna je i hitna radionica po pitanju državnih potpora i ostalih tematika vezanih za provedbu mjera PRR RH. Neophodno je što prije i što žurnije uspostaviti mrežu na nacionalnoj razini kako bi se mogla ostvariti kroz nju tehnička pomoć za LAG-ove posebice u djelu koji se odnosi na posredovanje za projekte suradnje. Navedeno je opisano detaljnije u PRR RH u kojem se točno navodi što su zadaće mreže i koja su prava i obveze korisnika.

g. K. Ivančić: Navedeno je primljeno predloženo će se uzeti u obzir pri stvaranju novih sustava poslovanja mreže. Trenutno se užurbano radi na nadogradnji web stranice, te zato nije vidljiva.

g. M. Kukoč: Kasnimo sa pokretanjem mrežne stranice, nadamo se da će u roku od dva tjedna ista biti pokrenuta.

gđa S. Kasunić: Ukazala je na probleme u komunikaciji na lokalnoj razini.

g. P. Čovo: Traži da se članovima Obora dostavi akcijski plan promotivnih aktivnosti za 2017. godinu.

Ad. 5.6.) Informacija o planu za poboljšanje apsorpcije sredstava

g. M. Kukoč: Plan za poboljšanje apsorpcije sredstava podjeli smo u tri područja: ljudske resurse, standardizacija procesa i povećanje apsorpcije te informiranje i komunikacija. Što se tiče ljudskih resursa kontinuirano se provode edukacije iz područja povezanih sa ESI fondovima, zapošljavat će se novi djelatnici uz preustroj postojećih djelatnika ministarstva, uključivanje relevantnih institucija u aktivnost vezane za provedbu PRR-a. Kada govorimo o standardizacija procesa mislimo na izmjene PRR-a, izmjene pravilnika o provedbi mjera PRR-a, dodatno pojašnjenje liste prihvatljivih troškova, izmjene sustava i ujednačavanje

postupaka APPRRR, podrška potencijalnim korisnicima te uvođenje financijskih instrumenata. Što se tiče informiranja i komunikacije objavili smo plan raspisivanja natječaja na kraju godine za 2017. godinu te educiranje potencijalnih korisnika o svim segmentima procesa prijave na natječaj tako i kasnijeg podnošenja Zahtjeva za isplatu sredstava.

Ad. 6) Informacija o provedbi PRR RH 2014.-2020. u predstojećem razdoblju

Ad. 6.1.) Mjera „Dobrobit životinja“ – poduzete aktivnosti

g. G. Lipavić: Ministar poljoprivrede je 2015. godine osnovao Povjerenstvo za izradu Mjere 14 “Plaćanja za dobrobit životinja” u koje su imenovani predstavnici uzgajivača iz svih sektora stočarstva, predstavnici Hrvatske poljoprivredne komore, Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Hrvatske poljoprivredne agencije, Hrvatskog veterinarskog instituta te djelatnici pojedinih uprava ministarstva poljoprivrede čiji je djelokrug rada vezan uz stočarstvo. Kako bi se napravila kvalitetna platforma za rad na definiranju mjera dobrobiti životinja obavljani su pripremni sastanci s kolegama iz Uprave za veterinarstvo, čiji je djelokrug rada vezan uz dobrobit životinja, na definiranju polaznih osnova temeljem kojih će se postavljati obveze. Pravna osnova za izradu Mjere 14 – Plaćanja za dobrobit životinja je članak 33. Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj br. 1305/2013. te članak 10. Delegirane uredbe komisije (EU) br. 807/2014 o dopuni Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i uvođenju prijelaznih odredbi. Na prvoj sjednici Povjerenstva koja je održana krajem listopada 2015. godine donesena je odluka da se zbog složenosti ove mjere formiraju radne grupe za pojedino područje, te su tako osnovane radne grupe za govedarstvo, svinjogojstvo, ovčarstvo i kozarstvo te peradarstvo. Tijekom 2016. godine intenzivno se radilo u radnim grupama na postavljanju mjera i obaveza te se koncem listopada održala 2. sjednica Povjerenstva na kojoj je prezentiran i rad pojedinih radnih grupa. Članovi radnih grupa su ujedno bili i članovima Povjerenstva, ali i drugi istaknuti stručnjaci i zainteresirani stočari koje su članovi Povjerenstva pozvali da se uključe u izradu ove mjere. Nakon što su usuglašene obveze po pojedinim sektorima te po pojedinim kategorijama životinja, i napravljene potrebe modifikacije, Upravljačko tijelo je prijedlog obaveza uputilo na neformalne konzultacije u EK. Nužni su sljedeći koraci prije same provedbe: programiranje mjere, izrada kalkulacija, odobrenje Odbora za praćenje, pregovori s EK, izmjena PRR, donošenje Pravilnika o provedbi, uspostava provedbenog sustava u APPRRR.

g. B. Bobetić: Podržava uvođenje ove mjere s obzirom na stanje u stočarstvu i nudi pomoć u realizaciji iste.

g. K. Ivančić: Da bi uveli ovu Mjeru u Program moramo preraspodijeliti financijska sredstva dakle moramo napraviti realokaciju sredstava između mjera budući sredstva za ovu mjeru nisu indicirana u Programu. Sljedeći put kada bude sjednica i na ovom Odboru će biti teška odluka sa koje mjere sredstva uzeti da bi ih realocirali na ovu mjeru. Zadužuje Tajništvo Odbora za praćenje da za sljedeći sjednicu Odbora osigura materijale o mogućnostima realociranja sredstava između mjera. Moramo najprije vidjeti da nam omjer kvalitete i troškova kontrole ne bi bili veći od same dobiti. APPRRR je provedbeno tijelo za Program pa tako i za ovu mjeru. Odabir tijela koje će kontrolirati ovu mjeru je na samoj APPRRR da li oni imaju potrebne kapacitete to je njihova odgovornost. HPA je jedan od mogućih izbora.

g. M. Pielke: Prije dva tjedna EK je dobila na uvid ovu Mjeru. Ima dosta obaveza kroz ovu mjeru predlaže da vidimo jesu li sve te obaveze i potrebne. Treba razmotriti koje su to stavke

u ovoj mjeri koje bi poljoprivrednici u svakom slučaju poduzeli bili ih poduzeli samo radi povećanja standarda ili bi ih poduzeli da se i inače pridržavaju neke ekonomske učinkovitosti i koje su stavke koje bi APPRRR odobrila.

g. K. Ivančić: Hvala komisiji još ćemo sjesti sa svim uključenim dionicima da još jedan put razmotrimo mogućnosti ove mjere.

Ad. 6.2.) Financijski instrumenti – poduzete aktivnosti

g.M. Boljat: Pravna osnova je Uredba (EU) br. 1303/2013 (zajedničke financijske odredbe ESIF) Članci 37. - 46. te Uredba (EU) br. 1305/2013 (potpora ruralnom razvoju iz EPFRR Članak 59.(4) Uporište (PRR) je poglavlje 8.1. Financijski instrumenti su alat kojim se pruža financijska potpora iz proračuna EU-a u obliku povoljnih zajmova, jamstava i vlasničkih ulaganja za provedbu projekata s ciljem omogućavanja rasta i razvoja (primarno strateških sektora). To su oblici financijske potpore kojima EU želi ukloniti nedostatke u izvorima financiranja za korisnike, a provode se radi potpore investicijama od kojih se očekuje financijska održivost i za koje nije moguće prikupiti dovoljno financijskih sredstava iz tržišnih izvora. Predviđaju povrat sredstva, dakle sredstava se mogu koristiti iznova u istom području, prikladni su za financijski održive projekte (one za koje se očekuje stvaranje dovoljno prihoda ili ušteda kako bi mogli vratiti primljenu potporu). Osmišljeni su da privuku zajednička ulaganja iz drugih izvora financiranja uključivo i privatna ulaganja kako bi povećali iznos dostupnih izvora financiranja u sektorima gdje se javlja problem pristupa korisnika sredstvima. Imaju oblik zajmova, jamstava ili ulaganja u vlasnički kapital. Pružaju potporu i na strani razvoja ponude te na taj način doprinosti razvoju tržišta u cjelini. Mogu biti korišteni kao nadopuna bespovratnim sredstvima. Mogu biti upravljani od strane nacionalnih ili regionalnih banaka, međunarodnih organizacija (EIB/EIF) financijskih posrednika i od upravljačkih tijela. Svrha uvođenje FI je da preko kreditnih i jamstvenih fondova privuku javni i/ili privatni kapital - učinak financijske poluge (privlače druga sredstva) te omogućiti da se prvotno dodijeljena sredstva ponovno koriste - učinak obnovljivosti. Prednosti FI su da njihove strukture izvršavanja podrazumijevaju dodatnu stručnost i znanje, što povećava brzinu i učinkovitost dodjele javnih sredstava, pružaju niz poticaja za poboljšanje uspješnosti, uključujući bolju financijsku disciplinu na razini projekata koji primaju potporu. Temeljni preduvjet provedbe FI je provođenje ex-ante procjene za donošenje odluke o svrhovitosti primjene FI istu je moguće financirati iz sredstava Tehničke pomoći. Poduzete aktivnost do sada su jačanje administrativnih kapaciteta, pregovori i završna faza ugovaranja izrade ex-ante procjene. Na jesen slijede pripreme radnje za provedbu temeljem rezultata ex-ante procjene (izmjena PRR 2014.-2020., odabir upravitelja fonda) te početkom 2018. godine početak primjene FI.

g. K. Ivančić: Vjerojatno je ova prezentacija za većinu puna nepoznanica terminološki i tematikom. Provedba FI će početi u prvom kvartalu 2018. godine. Financijski instrumenti provode se u Operativnom programu konkurentnost i kohezija te će nam njihovo iskustvo biti od pomoći. Ex-ante analiza u sklopu spomenutog programa je pokazala da treba početi sa mikro i malim zajmovima (25.000 odnosno 50.000 EUR) kojima se mogu financirati i obrtna sredstva u određenom postotku. Također je identificirano da je potrebno izdavanje garancija. Za mikro i male kredite identificirana je kamata od 0,5-1,5% ovisno o Regionalnom indeksu razvijenosti županije. Vjerojatno i mi slično možemo očekivati u našem Programu. Također kroz Omnibus uredbu bi bila dozvoljena kupnja živih životinja što bi bio veliki doprinos u hrvatskoj poljoprivredi. Ono sa čim mi krećemo u izradu ex-ante analize je činjenica da mi imamo dvije institucije koje provode financijske instrumente u poljoprivredi to su HBOR i

HAMAG. Predviđene podmjere na koje inicijalno ciljamo su 4.1, 4.2, 6.4, 8.6 jer imaju najveći dio privatnog sufinanciranja. Postoji mogućnost kombiniranja bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata. Uz prihvatljive kamate i sniženi kolateral to je vrlo primamljivo.

gđa. V. Rajković: Podržava uvođenje FI te moli da se zadrži podmjera 6.4. Ministarstvo turizma iz državnih sredstava subvencionirao je kamatne stope za ruralni turizam. U razradi konkurentnost i kohezija radila se demarkacija između potpora, što je jako teško, mikro i mali poduzetnici sami su morali odrediti što će kombinirati u okviru mogućih potpora koje može dobiti.

g. K. Ivančić: Podmjera 6.4 je visoko atraktivna mjera i veliki dio je privatnog sufinanciranja e je prikladna za FI. Operativni program konkurentnost i kohezija nije išao u kombinaciju FI i granta zbog državnih potpora. Mi i našem Programu imamo više fleksibilnosti za napraviti takvu stvar.

g. B. Bobetić: Podržava uvođenje FI te predlaže organiziranje radionica na spomenutu temu. Također treba razmotriti mogućnost da kroz financijske instrumente možemo osigurati otkup sezonskih ratarskih kultura.

g. K. Ivančić: Za slijedeću sjednicu Odbora članovima dostaviti podlogu „grant/FI“; za sada ćemo pričekati s organiziranjem radionica na ovu temu da ne zbunjujemo potencijalne korisnike. Treba sačekati ex-ante analizu koja bi trebala biti do ljeta. Pa kad saznamo više detalja ići ćemo u informiranje javnosti.

g. D. Georgijevski (HUP): Podržava uvođenje FI, te smatra da budući su sredstva revolvirajuća da će ona samo dijelom pomoći u ostvarenju financijske održivosti svih korisnika.

Ad. 6.3.) Informacija o kriterijima odabira za tipove operacija 16.1.1., 16.1.2. i 16.4.1.

gđa. L. Bačura: Nastavno na usvojene izmjene Programa, Upravljačko tijelo pristupilo je izradi Pravilnika o provedbi Mjere 16 i pripadajućih kriterija odabira. Mjera 16 sastoji se od 2 podmjere: 16.1 „Potpora za osnivanje i rad operativnih skupina Europskog partnerstva za inovacije (EIP) za poljoprivrednu produktivnost i održivost” i 16.4 „Potpora za horizontalnu i vertikalnu suradnju sudionika u opskrbnom lancu za uspostavljanje i razvoj kratkih opskrbnih lanaca i lokalnih tržišta te za promicanje aktivnosti u lokalnom kontekstu u vezi s razvojem kratkih opskrbnih lanaca i lokalnih tržišta”. Podmjera 16.1 sastoji se od 2 tipa operacija: 16.1.1 Potpora za osnivanje operativnih skupina i 16.1.2 Operativne skupine. U oba tipa operacija korisnici su operativne skupine koje čine fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i osnovane u Republici Hrvatskoj, proizvođačke grupe i organizacije u poljoprivrednom i prehrambeno-prerađivačkom sektoru, fizičke i pravne osobe osnovane u Republici Hrvatskoj koje se bave djelatnostima u okviru predloženih tema, isključujući lokalne akcijske grupe. U tipu operacije 16.1.1 potpora se dodjeljuje za uspostavu operativne skupine u paušalnom iznosu od 5.000 EUR na temelju projektnog sažetka. Ocjenjivački odbor (Vijeće za istraživanja u poljoprivredi - VIP) dati će mišljenje na dostavljeni projektni sažetak. Ukoliko mišljenje bude negativno (neovisno o broju ostvarenih bodova po ostalim kriterijima odabira), zahtjev za potporu neće biti prihvatljiv za sufinanciranje. U tipu operacije 16.1.2 potpora se dodjeljuje za provedbu projekta operativnih skupina. Iznos potpore je od 30.000 - 200.000 EUR. VIP će ocijeniti poslovni plan (kvalitetu projektnog prijedloga) operativne skupine i za njega dodijeliti odgovarajuće bodove koji će se pribrojiti bodovima

koje je operativnoj skupini prethodno dodijelila APPRRR sukladno kriterijima odabira koji se odnose na karakteristike operativne skupine. Podmjera 16.4 sastoji se od 1 tipa operacije: 16.4.1 Kratki lanci opskrbe i lokalna tržišta, u ovom tipu operacije korisnici su također operativne skupine, a potpora se dodjeljuje za tekuće troškove suradnje i promotivne aktivnosti. Iznos potpore je od 10.000 - 50.000 EUR. Bodove po svim kriterijima odabira dodjeljuje APPRRR. Nakon izrade, kriteriji odabira će se dostaviti članovima Odbora za praćenje PRR-a na odobrenje. Pravilnik o provedbi Mjere 16 je u izradi, objava u NN u lipnju 2017. godine. Što se tiče objave natječaja u 2017. godini za tip operacije 16.1.1 planiran je za 03. srpnja 2017. godine, a tip operacije 16.1.2 planiran za 01. prosinac 2017. godine.

g. K. Ivančić: Uz materijale ste dobili i Obrazac kriterija za odabir projekata/operacija i pripadajuće metodologije to će biti novi format koji ćete dobivati uz sve kriterije odabira koje usvajamo.

g. P. Čovo: Pohvalio bih što na slajdu 5 kod tipa operacije 16.1.2. kao jedan od kriterija odabira stoji „Uvođenje novih inovativnih tehnologija, procesa i proizvoda“. Udruga inovatora Hrvatske, čiji je član Sveučilište u Zagrebu, Institut Ruđer Bošković, na sjednici Izvršnog odbora UIH-a odlučeno je da se UIH stavlja na raspolaganje ako treba pomoć u ovom dijelu. Prorektor za inovacije, transfer tehnologije i komunikacije, Sveučilišta u Zagrebu, član je Izvršnog odbora UIH-a te će se u pisanom obliku dostaviti zaključci sa sjednice Izvršnog odbora UIH-a

gđa. I. Beneš: Moli kratku informaciju o pisanim iskazima interesa koje je Ministarstvo poljoprivrede provelo prošle godine vezano za mjeru 16.

gđa. L. Bačura: Zaprimili smo 64 projektna prijedloga, primali smo iskazi interesa za sve tipove operacija. Naknadno je podmjera 16.2 izbrisana iz Programa, ali svi projektni prijedlozi se mogu realizirati kroz tip operacije 16.1.2.

gđa. J. Rosandić (LMH): Budući se Lokalnim razvojnim strategijama LAG-ova nalazi i podmjera 16.2. koja više nije aktualna treba naći alat da se to riješi. Potrebno je uskladiti i revidirati LRS LAG-ova kako bi se uskladile promjene na nivou PRR sa LRS LAG-ova.

g. D. Georgijevski (HUP): Nejasno je zašto se u kriterijima kod jednog tipa operacije koristi indeks razvijenosti dok kod drugog tipa operacije koristimo kriterij područja sa posebnim ograničenjima.

g. K. Ivančić: Zato što su to dva različita kriterija, kriterij područja sa posebnim ograničenjima su vezana isključivo za poljoprivrednu proizvodnju i uvjete u kojima se odvija poljoprivredna proizvodnja, dok je regionalni indeks razvijenosti vezan za demografski i financijski kapacitet određenog područja.

gđa. M. Vučković: Većina otoka svrstana je u 4. i 5. kategoriju po indeksu razvijenosti takvi su im pokazatelji koji se mjere, ali jesu područja sa posebnim ograničenjima po Pravilniku. Jedno su potpomognuta područja koja imaju određenu vrstu ograničenja zaostaju u razvoju, drugo su područja koja posebnu vrstu ograničenja poput brdsko-planinskih područja, otoka i sl. Oni koji imaju i jedno i drugo ograničenje doista su u teškoj situaciji.

Ad. 6.4.) Informacija o kriterijima odabira za tipove operacija 6.2.1. i 6.4.1.

gđa. M. Živković: Do sada nije bilo raspisivanja natječaja za ova dva tipa operacija mada su pravilnici na snazi još od 2015. godine. Započete su aktivnosti izrade novog Pravilnika o provedbi podmjere 6.2. tip operacije 6.2.1 i izmjene kriterija odabira Zahtjeva za potporu za tip operacije 6.2.1 koji će biti predstavljeni i članovima Odbora za praćenje. Ista procedura će biti i za tip operacije 6.4.1 da bi unaprijedili postojeći pravilnik. Prijedlog izmjena kriterija odabira Zahtjeva za potporu će biti dostavljen članovima Odbora za praćenje. Plan objave natječaja za tip operacije 6.2.1. je u lipnju 2017., dok je za tip operacije 6.4.1. plan objave natječaja listopad ove godine.

gđa. J. Rosandić (LMH): Htjela bih u kontekstu ovih podmjera naglasiti pojam državne potpore, s aspekta LAG-ova koji će provoditi ove podmjere i preklapanja sa Ministarstvom turizma. Predlaže da se organiziraju radionice da budemo bolje educirani i izvještavani o državnim potporama.

gđa. V. Rajković: Traži da se tip operacije 6.4.1. što prije počne provoditi jer je jako važno za ruralni turizam nudi pomoć u izradi izmjena pravilnika i kriterija odabira.

Ad. 7) Stanje natječaja

gđa. M. Copic (APRRR): Početkom 2017. imali smo 17 zatvorenih natječaja za koje obrada nije bila završena za neke čak ni započeta. Plan APPRRR je da se obrada svih neobrađenih natječaja objavljenih u prošloj godini završi u prvoj polovici ove godine. Za tip operacije 7.2.2. izdavanje odluka bi bilo krajem srpnja, a za mjeru 17 izdavanje odluka bi krenulo u svibnju, a završilo u kolovozu ove godine. Svi podaci o natječajima u prezentaciji su ažurirani na dan 4.4.2017. Zahtjevi za isplatu LAG-ova u obradi te tu neće biti kašnjenja. Formirat će se radna skupina za LEADER te da će se M19 izuzeti iz ostalih mjera jer je horizontalna mjera i ima svoj zasebni sustav, pravila i procedure.

Mjera 1. broj zaprimljenih zahtjeva 7, iznos tražene potpore 1.714.381,86 HRK, broj isplaćenih zahtjeva 5 sa iznosom plaćene potpore od 836.658,37 HRK. Mjera 2. broj zaprimljenih zahtjeva 12, iznos tražene potpore 4.259.934,32HRK, broj isplaćenih zahtjeva 6 sa iznosom plaćene potpore od 662.115,11HRK. Tip operacije 4.1.1. na Prvom natječaju zaprimljeno je 1.107 Zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore 2.125.616.264,33 HRK. Izdane su 382 Odluke o dodjeli sredstava (konačne), s potporom od 861.513.382,21 HRK. Izdano je 712 Odluka o odbijanju u ukupnom iznosu tražene potpore 1.451.276.687,21 HRK. Drugi natječaj za tip operacije 4.1.1. (sektor peradarstva i svinjogojstva). Zaprimljeno je 99 Zahtjeva s ukupnim iznosom tražene potpore 523.208.721,24 HRK. Izdano je 14 odluka o odbijanju u ukupnom iznosu tražene potpore 87.173.776,00 HRK. Izdane su sve Odluke o privremenoj raspodjeli sredstva odnosno (ukupno 80), a raspoloživa alokacija dostatna je za 8 zahtjeva. Drugi natječaj za tip operacije 4.1.1. (za sektor voća i povrća). Zaprimljeno 373 Zahtjeva s ukupnim iznosom tražene potpore 1.110.128.747,62 HRK. Izdano je 36 odluka o odbijanju u ukupnom iznosu tražene potpore 133.645.669,10 HRK. Izdane su sve Odluke o privremenoj raspodjeli sredstava, odnosno ukupno 328 (raspoloživa alokacija sredstava je za 24 zahtjeva). Prigovori korisnika su u tijeku. Prvi natječaj za tip operacije 4.1.2., zaprimljeno je 82 Zahtjeva u ukupnom iznosu tražene potpore 147.464.413,77 HRK. Izdano je 35 Odluka o odbijanju u ukupnom iznosu tražene potpore 29.991.533,55 HRK. Izdano je 46 Odluka o dodjeli sredstava u ukupnom iznosu potpore 115.954.818,92 HRK. Isplaćeno je 36 korisnika sa iznosom plaćene potpore od 36.482.681,99 HRK. Drugi natječaj za ovaj tip operacije je poništen. Treći natječaj za 4.1.2. zaprimljeno je 221 Zahtjeva za potporu u ukupnom iznosu tražene potpore 337.779.851,67 HRK. Izdano je 23 odluke o odbijanju u ukupnom iznosu tražene potpore 34.857.911,80 HRK. Prvi natječaj za tip operacije 4.1.3. zaprimljeno je 39

Zahtjeva s ukupnim iznosom potpore od 16.889.858,65 HRK. Administrativna obrada zahtjeva još nije započela. Prvi natječaj za tip operacije 4.2.1. zaprimljen je 91 Zahtjev u ukupnom iznosu tražene potpore 401.747.480,18 HRK. Izdano je 45 Odluka o odbijanju u ukupnom iznosu tražene potpore 78.601.484,43 HRK. Izdane su 42 Odluke o dodjeli sredstava u ukupnom iznosu potpore 255.526.890,30 HRK. Isplaćeno je 28 korisnika sa iznosom isplaćene potpore od 96.586.106,65 HRK. Administrativna obrada zahtjeva je završena u cijelosti. Prvi natječaj za tip operacije 4.3.1., zaprimljeno je 9 zahtjeva u ukupnom iznosu tražene potpore 360.246.535,45 HRK. Administrativna obrada zahtjeva za potporu je u tijeku. Prvi natječaj za tip operacije 4.3.3., zaprimljeno je 12 Zahtjeva za potporu u ukupnom iznosu tražene potpore 23.518.955,42 HRK. Izdane su 4 Odluke o odbijanju ukupnom iznosu tražene potpore 7.007.662,95 HRK. 8 korisnika je u fazi provedbe javne nabave. Administrativna obrada je u tijeku. Prvi natječaj za tip operacije 5.2.1. zaprimljeno je ukupno 26 zahtjeva korisnika s traženim iznosom potpore od 1.302.917,21 HRK. Odbijeno 25 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore od 940.410,41 HRK. Izdana je 1 Odluka o dodjeli sredstava u iznosu 362.506,80 HRK. Administrativna obrada zahtjeva je završena u cijelosti. Drugi natječaj za tip operacije 5.2.1. zaprimljeno je 66 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore od 6.407.646,59 HRK. Odbijena su 34 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore od 3.081.105,92 HRK. Isplaćeno je 9 korisnika sa isplaćenim iznosom potpore od 668.179,48 HRK. Faza ugovaranja završena je u cijelosti. Treći natječaj za tip operacije 5.2.1. zaprimljeno je 30 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore od 1.958.082,37 HRK. Odbijeno je 18 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore od 1.482.544,90 HRK. Isplaćeno je 4 korisnika sa iznosom isplaćene potpore od 51.120,50 HRK. Faza ugovaranja završena je u cijelosti. Četvrti natječaj za tip operacije 5.2.1. zaprimljeno je 82 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore od 9.878.314,98 HRK. Odbijeno je 26 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore od 3.959.814,14 HRK. Isplaćen je 1 korisnik sa iznosom isplaćene potpore od 61.789,00 HRK. Faza ugovaranja završena je u cijelosti. Prvi natječaj za tip operacije 5.2.2. zaprimljeno je 6 Zahtjeva s ukupnim iznosom tražene potpore 221.331.452,41 HRK. Izdano je 5 Odluka o dodjeli sredstava ukupnog iznosa potpore 172.672.686,45 HRK. 1 korisnik je odbijen s ukupnim traženim iznosom potpore od 30.456.403,13 HRK. Isplaćeno je 5 korisnika sa iznosom isplaćene potpore od 172.440.758,55 HRK. Drugi natječaj za tip operacije 5.2.2. zaprimljeno je 7 Zahtjeva s ukupnim iznosom tražene potpore 209.750.439,80 HRK. Izdano je 7 Odluka o dodjeli sredstava ukupnog iznosa potpore 207.394.049,40 HRK. Isplaćeno je 5 korisnika sa iznosom isplaćene potpore od 109.878.928,86 HRK. Prvi natječaj za tip operacije 6.1.1. zaprimljena su 432 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore od 164.254.327,55 HRK. Izdano je 147 odluka o odbijanju s ukupnim iznosom potpore 56.017.925,55 HRK. Izdano je 282 Odluke o dodjeli sredstava s iznosom potpore od 107.474.075,00 HRK. Za 1 zahtjev je izdana potvrda o odustajanju na zahtjev korisnika. Isplaćeno je 270 korisnika sa iznosom isplaćene potpore od 31.094.745,00HRK. Drugi natječaj za tip operacije 6.1.1. zaprimljeno je 813 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore od 306.370.920,00 HRK. Izdavanje odluka o privremenoj raspodjeli sredstava očekuje se početkom listopada. Prvi natječaj za tip operacije 6.3.1. zaprimljeno je 1.475 zahtjeva korisnika s traženim iznosom potpore od 167.934.407,46 HRK. Izdano je 451 Odluka o odbijanju u ukupnom iznosu tražene potpore 51.327.115,92 HRK, 995 Odluka o dodjeli sredstava s iznosom potpore od 113.306.417,04 HRK. Odustalo 29 korisnika (23 tijekom obrade, a 6 nakon izdavanja odluka o dodjeli). Isplaćeno je 990 korisnika sa iznosom isplaćene potpore od 59.804.021,43 HRK. Drugi natječaj za tip operacije 6.3.1. zaprimljeno je 4.182 zahtjeva korisnika s traženim iznosom potpore od 474.194.889,00 HRK zahtjevi još pristižu. Prvi natječaj za tip operacije 7.1.1 zaprimljeno je 400 zahtjeva s traženim iznosom potpore od 37.580.575,14 HRK. Izdano je 60 Odluka o odbijanju u ukupnom iznosu tražene potpore 15.790.226,45 HRK te 240 Odluka o dodjeli s

iznosom potpore od 20.993.191,59 HRK. Isplaćeno je 117 korisnika sa iznosom isplaćene potpore od 8.116.022,80 HRK. Prvi natječaj za tip operacije 7.2.1. zaprimljeno je ukupno 108 zahtjeva s traženim iznosom potpore od 463.654.692,28 HRK. Izdano 23 Odluke o odbijanju u ukupnom iznosu tražene potpore 111.258.231,60 HRK. Prvi natječaj za tip operacije 7.2.2. zaprimljeno je 262 zahtjeva s traženim iznosom potpore od 817.591.375,16 HRK. Administrativna obrada zahtjeva još nije započela. Prvi natječaj za tip operacije 8.5.1. zaprimljeno je 42 zahtjeva za potporu s iznosom potpore od 19.434.357,30 HRK. Administrativna obrada zahtjeva je u tijeku. Prvi natječaj za tip operacije 8.5.2. zaprimljeno je 25 zahtjeva za potporu s traženom potporom od 11.568.888,96 HRK. Administrativna obrada zahtjeva nije započela. Prvi natječaj za tip operacije 8.6.1. zaprimljena su 42 zahtjeva, s traženom potporom od 53.418.682,73 HRK. Administrativna obrada zahtjeva nije započela. Prvi natječaj za tip operacije 8.6.2. zaprimljeno je 45 zahtjeva za potporu, s traženim iznosom od 81.085.268,50 HRK. Administrativna obrada zahtjeva nije započela. Prvi natječaj za tip operacije 8.6.3. zaprimljena su 2 Zahtjeva za potporu s traženim iznosom od 286.459,00 HRK. Administrativna obrada zahtjeva nije započela. Prvi natječaj za tip operacija 9.1.1. je raspisan od 24. siječnja 2017. do 24. ožujka 2017. te prolongiran do 24. travnja 2017. Što se tiče provedbe mjere 17 korisnici podnose zahtjev jednom godišnje u periodu od 1. listopada tekuće godine do 31. siječnja iduće godine. Za 2016. mogućnost podnošenja zahtjeva za potporu završen 31.1.2017. Zaprimljeno je 2359 Zahtjeva s traženim iznosom potpore od 31.453.136,58 HRK. Očekujemo izdavanje odluka o ostvarivanju prava na potporu od početka svibnja do kraja kolovoza. Prvi natječaj za tip operacije 19.1.1. zaprimljena su 54 zahtjeva, s traženom potporom od 20.078.478,60 HRK. Izdano je 50 Odluka o dodjeli sredstava u ukupnom iznosu potpore 18.301.504,81 HRK, te 4 Odluke o odbijanju u ukupnom iznosu tražene potpore 1.585.855,00 HRK. Isplaćeno je 50 korisnika sa iznosom isplaćene potpore od 15.622.416,35 HRK. Natječaj za tip operacije 19.2.1. zaprimljeno je ukupno 55 Zahtjeva za potporu. Izdane su 54 Odluke o odabiru LAG-a., te 1 Odluka o odbijanju LAG-a. Iznos dodijeljene javne potpore za 19.2 iznosi 352.835.768,16 HRK, za 19.3. 17.641.788,42 HRK, te za 19.4. 92.619.389,12 HRK potpore. Natječaj za podmjeru 19.4. – Tekući troškovi i animacija podnošenje Zahtjeva za isplatu predujma i Zahtjeva za isplatu je u tijeku za prvo obračunsko razdoblje do 31.03.2017. Na natječaj su zaprimljena tri Zahtjeva za isplatu i jedan Zahtjev za isplatu predujma. Što se tiče IAKS mjera ruralnog razvoja Mjera 10. podmjera 10.1. ukupan iznos isplaćene potpore je 20.300.307,17 HRK. U mjeri 11 ukupno je isplaćeno za oba tipa operacije 194.644.471,10 HRK, dok je u mjeri 13 isplaćeno u sva tri tipa operacije 354.296.153,74 HRK. Ukupno vrijednost objavljenih poziva zaključno sa 31.3. 2017. je oko 799 milijuna eura, odobreno je projekata u vrijednosti 382 milijuna eura ukupno je isplaćeno 234 milijuna eura. Ovaj iznos će se značajno poboljšati obradom preostalih natječaja i isplatom druge rate IAKS mjera.

gđa. I. Beneš: Kada će ići biti raspisan natječaj za tip operacije 4.4.1.

gđa. M. Copic: Po planu raspisivanja natječaja trebalo bi 18.09.2018. godine.

gđa. Ž. Jurišić: Pohvaljuje izvješće APPRRR i traži da se članovima Odbora jedan put mjesečno šalje ovakvo izvješće. S obzirom da je funkcija Odbora da prati realizaciju i učinke Programa u izvješću bi trebalo dodati još stupce iskorištenosti sredstava po podmjerama (iskorišteno u odnosu na ugovoreno i iskorišteno u odnosu na isplaćeno). Nadalje informacija o ukupno raspoloživim financijskim sredstvima u Programu u odnosu na ona koja su prebačena u 1. stup. Koliko hektara je uključeno u mjerama 10 i 11. Detaljno razmišljanje o alociranim sredstvima pogotovo u mjeri 10 i mogućnosti iskorištenja istih.

g. *K. Ivančić*: Razumijemo sve zahtjeve i kada budemo prvi puta izvještavali o stanju natječaja biti će pripremljeno i financijsko izvješće koje će biti razumljivo.

g. *M. Lebar*: Izjava predsjednika Odbora da Program nema fokus i riječi g. Bobetića da nam proizvodne bilance drastično padaju to govori da nam je proizvodnja najvažnija, a mjera u Programu kojom to možemo pokušati riješiti je mjera 4. Proizvodnja je zamašnjak rasta gospodarstva. Jako malo peradara se javljalo na prethodne natječeaje i većinom završavaju ispod linije onih koji su prošli po natječaju.

g. *K. Ivančić*: Raspravu ćemo nastaviti pod sljedećom točkom dnevnog reda.

g. *Ž. Banjavčić*: Ima velike primjedbe Pravilnik o mjeri 17 konkretno na financiranje, upitan je povrat sredstava do 30% i proglašenje elementarne štete županija neće proglasiti štetu na lokalnoj razini.

g. *K. Ivančić*: Ovakve komentare treba slati pisanim putem na ministarstvo.

g. *D. Pašalić*: Za natječaj za tip operacije 9.1.1. rekli ste da nema prijava, 3 prijave za odobrenje Poslovnih planova proizvođačkih organizacija čeka na odobrenje.

g. *K. Ivančić*: Natječaj je otvoren u siječnju ove godine. Postoje dva pravilnika jedan o priznavanju proizvođačkih organizacije, a drugi je Pravilnik o provedbi mjere 9. Ovdje se radi o manjku komunikacije unutar tijela državne uprave. Sustav provedbe će biti malo drukčiji znači računi za utrženu proizvodnju nisu dio Poslovnih planova nego se šalju u APPRRR koja i isplaćuje sredstva.

Ad. 8) Prijedlog i usvajanje izmjena kriterija odabira

Ad. 8.1.) Tipovi operacija 4.1.1. i 4.1.2.

g. *K. Ivančić*: Prvi set kriterija su ekonomski kriteriji, veličina gospodarstva, zajednički projekt, kompleksnost ulaganja, spremnost projekta, stvaranje novih radnih mjesta, dužina poslovanja korisnika, ekonomičnost ukupnog poslovanja. Unutarnji sumarni prag prolaznosti na ekonomskim kriterijima je 40%. Drugi set kriterija su sektorski kriteriji koji su alternativno primjenjivi nema kombiniranja bodova po sektorima. Svaki natječaj će biti isključivo sektorski. Ministarstvo je identificiralo osim samih prioriternih sektora i pragove proizvodnje koje korisnicima koji su u kategoriji od 15-100000 EUR ekonomske veličine da investicijom korisnik pređe u sljedeću kategoriju dakle mićemo ga iz fokusa. Prioriteti ulaganja u RH kroz PRR su proizvodnja svinja, teladi i proizvodnja mlijeka. Također i proizvodnja jaja i postojeće valionice. U sektoru voća i povrća glavni prioritet je gradnja zaštićenik prostora s navodnjavanjem i grijanjem veličine 0,5 - 4 ha i izgradnja ULO hladnjača. Primijetit će se da fale neke kulture, ali one nisu u prioriternim ulaganjima kroz PRR. Uz ove sektorske kriterije u ovoj kategoriji nalazi se još jedan, a to je udruživanje kroz proizvođačke organizacije ili zadruge. Što se tiče lokacije ulaganja preferiramo ulaganja u područjima slabijeg socijalnog, gospodarskog i demografskog statusa te područja sa određenim prirodnim ograničenjima i ostalim posebnim ograničenjima. Zadnji set su horizontalni kriteriji, a to su mladi poljoprivrednici koji moraju biti osigurani po osnovi poljoprivrede znači to mu mora biti osnovna djelatnost. Razlikujemo mlade poljoprivrednike koji posluju do 2 godine i one preko 2 godine što nam je ujedno granica i za početnike. Doprinos fokus područjima u odnosu na prethodne selekcijske kriterije svodimo na pristojnu granicu bodovanja. Stručna sprema i

radno iskustvo nositelja ili odgovorne osobe ili zaposlenika koji nagrađuje našu struku i usko vezane struke.

g. P. Čovo: Pod točkom 12 promijeniti naziv umjesto riječi novi unaprijeđeni staviti riječ inovativni tehničko-tehnološki proizvod/proces. Stručna sprema, ovo što je napisano je u koliziji sa Zakonom o akademski stečenim nazivima i akademskom stupnju. Ne slaže se sa izjednačavanjem kategorije „Završen preddiplomski ili preddiplomski i diplomski sveučilišni studij“ ili 8 godina iskustva u poljoprivredi. Smatra da se te dvije kategorije ne mogu staviti u isti rang bodovanja. Isto tako i druga kategorija „Srednja stručna sprema agronomske, šumarske, veterinarske ili biotehnološke struke“ i 4-8 godina iskustva u poljoprivredi. Šaljemo mladim ljudima poruku da se nije potrebno obrazovati ako njegovo akademsko obrazovanje izjednačavamo sa njegovim vršnjakom koji je nakon srednje škole odmah počeo raditi.

g. K. Ivančić: Svi natječaji za zapošljavanje na europskom nivou izjednačavaju završenu školu određene kategorije ili određeni broj godina rada u struci. Netko tko je tek završio agronomski fakultet vjerojatno nije veći stručnjak od čovjeka koji ima određeni broj godina rada u poljoprivredi.

g. I. Grgić: Slaže se sa g. Čovom jer čime će netko dokazati iskustvo u poljoprivredi jer se samo bavi poljoprivredom. Želimo poslati poruku svojim studentima da će njihovo obrazovanje bit cijenjeno.

Predstavnici HUP-a, HGK i LMH: Izrazili su nezadovoljstvo što su u potpunosti izmijenjeni radni materijali za navedene kriterije odabira dobili tek na sjednici te oni kao predstavnici svojoj institucija nisu mogli pravovremeno zatražiti mišljenje od svojih članova na iste.

gđa. Ž. Jurišić: Smatra da su ekonomski kriteriji premalo vrednovani, sektorski i lokacija ulaganja previše. Kod kriterija veličina gospodarstva SO/broj članova zadruge ili proizvođačke organizacije, ako nam se na natječaj prijavi zadruga istoj se mora mjeriti SO znači nepotrebno se dva puta navodi. Kod kriterija zajednički projekt smatra da se zajedničkim projektom smatra i onaj projekt koji provodi proizvođačka organizacija što je već navedeno pod točkom 8 te da bi se ta kategorije trebala bodovati pod zajedničkim projektom.

g. K. Ivančić: Kriterij koji govori o zajedničkom projektu nije zamjenjiv niti kompenzira kriterij pod brojem 8. Kriterijem pod brojem 8 stimuliramo ova dva formalna oblika udruženja i samo sa proizvodnjom sa kojom se javlja na natječaj.

gđa. Ž. Jurišić: Kriterij doprinos stvaranju novih radnih mjesta je jako dobar jer on jedini mjeri doprinos samoga projekta. Možda je 4 novozaposlena kod mikro i malih poduzetnika je puno. Što se tiče kriterija lokacije ulaganja smatra da je dat prevelik značaj indeksu razvijenosti u odnosu na područjima sa prirodnim ograničenjima i ostalim posebnim ograničenjima jer se ovdje ipak radi o ulaganjima u poljoprivredu. Horizontalni kriteriji doprinos ulaganja fokus područjima je puno bolje postavljen, ali će izračun istoga ovisiti kako dobro se pripremi lista prihvatljivih izdataka.

gđa. M. Šabić: Podržavam prijedlog da se kriterij stručna sprema razdvoji na stručnu spremu i radno iskustvo. Naime, uvažavajući nisku razinu obrazovanja hrvatskih poljoprivrednika, a opet s druge strane ne umanjujući važnost iskustva u uspješnom bavljenju poljoprivredom, smatram da bi se prednost pri bodovanju trebala dati stručnoj spremi, kako bi se na taj način potaklo poljoprivredne proizvođače da se educiraju i unaprijede svoje znanje. Kod

ekonomskih kriterija za mikro, male i srednje smatra da je vrlo malo vjerojatnim da će mali i srednji poljoprivredni proizvođači moći ostvariti bodove na kriteriju stvaranje novih radnih mjesta. Stoga predlaže da se uvede dodatni kriterij kojim bi se mjerilo povećanje njihove produktivnosti kao rezultat ulaganja ili povećanje prihoda. Uz to, smatram da bi broj radnih mjesta potrebnih za ostvarenje maksimalnog broja bodova trebalo smanjiti.

g. K. Ivančić: To je bila jedna od ideja kad smo počeli skicirati kriterije međutim problem je na koji način staviti to u provedbu i kako kriterij bodovati.

g. Ž. Banjavčić: Kriterij stručnosti i radog iskustva smatra da bi se trebalo proširiti liste struka. Ekonomičnost ukupnog poslovanja je važan pokazuje uspješnost poslovanja tko posluje uspješno ne trebaju mu dodatna sredstava. Većina gospodarstava nemaju veliku ekonomičnost i zatvaraju svoje OPG-ove. Sektor voćarstva je gotovo propao jer se godinama ništa ne obnavlja i treba ga oživiti. Što se tiče zaposlenosti kod voća je relevantno koliko po hektaru treba radne snage sezonske ili stalne .

gđa. M. Vučković: Predložene stope ekonomičnosti ukupnog poslovanja nisu visoke, uzete su znatno niže stope u odnosu na analizu prvih 20 korisnika iz sektorskog natječaja za voće i povrće.

g. K. Ivančić: Radna mjesta računaju se po FTE (full time ekvivalent) koji u obzir uzima radne sate.

g. Ž. Banjavčić: Nema primjedbe na sektorske kriterije za voćarstvo smatra da se početnicima ne bi trebalo odmah krenuti sa velikim površinama. Članstvo u proizvođačkim organizacijama je važno pokušavamo ih oživiti i da poljoprivrednici shvate važnost udruživanja proizvođača u ovaj oblik. Kriterij indeksa razvijenosti previše je 20%. Neka mjesta u na pr. Jastrebarsko koja su isključivo poljoprivredna ne bi imala bodove.

g. K. Ivančić: Ovakvim kriterijima odabira svi se mogu prijaviti samo neće biti bodovani po ovom kriteriju.

gđa S.Cvik Orešković: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU koordinacijsko tijelo nadležnog za sve programe Partnerskog sporazuma. S obzirom na velike nejednakosti razvijenosti u RH i naše obveze po Partnerskom sporazumu koordinacijsko tijelo poslati će uputu svim programima perspektive 2014-2020 da se u sve natječaje, lokacija ulaganja uvrsti u kriterije kroz indeks razvijenost. Prva i druga skupina razvijenosti dobili bi najviše 20% bodova, treća skupina 10% bodova i četvrta skupina 5%.

g. D. Pašalić: Horizontalni kriteriji kod mladih poljoprivrednika stoji uvjet 41 godina i 5 godina nositelj poljoprivrednog gospodarstva. Da li to znači da mladi poljoprivrednik koji je nositelj 10 g neće dobiti bodove po ovom kriteriju.

g. K. Ivančić: Da sukladno regulativi.

g. D. Pašalić: Što se tiče stručne sprema i radnoga iskustva načelno se slaže se sa g. Čovom i g. Grgićem da se ne izjednačava sprema i iskustvo. Međutim jako je puno primjera gdje firme naših kolega agronoma propadaju, a netko tko je preuzeo obiteljsko gospodarstvo sa iskustvom i tradicijom jako dobro posluje. Ovakav oblik kriterija se koristi za bodovanja, prateći stanje u našoj poljoprivredi većina poljoprivrednika ima radno iskustvo, a ne stručnu

spremu. Što se tiče sektorskih kriterija za velike prijedlog je da se u proizvodnji mlijeka napravi razlika između proizvođača koji imaju 130 krava i nekog tko ima 5000 krava. Po ovim kriterijima se oni izjednačavaju te ćemo dovesti u neravnopravan položaj proizvođače. Naš prijedlog je da se proizvođačima koji imaju između 130-500 krava koji proizvode 40% mlijeka u RH da prednost.

g. K. Ivančić: Vaš prijedlog je postaviti još jednu kategoriju proizvođača koji imaju između 130 krava i 500 krava i da oni dobiju najveći broj bodova. Slažemo se sa vašim prijedlogom.

g. G. Jančo: Slaže se sa *g. Pašalićem* što se tiče stručne spreme i iskustva. Ne slaže se sa kriterijem mladi poljoprivrednik uvjet 41 g i 5 godina radnog iskustva diskriminira one mlade koji rade duže od 5 godina. Traži da se taj problem izloži na mjestu gdje bi se to moglo promijeniti.

g. K. Ivančić: Već smo rekli da mi taj uvjet ne možemo mijenjati da je to uvjet iz uredbe. Taj problem EK izlažu sve zemlje članice tako i mi.

g. G. Jančo: Što se tiče sektorskog kriterija kod stočarstva kategorija 120-320 krmača je u principu u redu. Međutim zbog depopulacije stanovništva i svih onih mladih koji razmišljaju da li otići u inozemstvo ili nastaviti raditi u RH znatno bi im olakšalo kada bi se donja granica spusti na 60 krmača.

g. K. Ivančić: Kada smo određivali ove kategorije vodili smo se FADN kalkulatorom. Naš cilj je da farmu određene veličine prebacimo u veličinu koja je održiva i konkurentna.

g. G. Jančo: Ukoliko se usvoji prijedlog 60 krmača onda se za kriterij stvaranje novih radnih mjesta predlaže minimalno 1 umjesto 2 novostvorena radna mjesta. Također kod tovilista smanjiti broj tovljenika sa 500 na 250. Neće biti ulaganja ako ne spustimo broj.

g. K. Ivančić: Ukoliko neće biti ulaganja u ovoj kategoriji dakle spadaju u jednu od kategorija ispod dakle nitko neće dobiti najveći broj bodova nego kategoriju ispod. Za velike proizvođače biti će raspisan poseban natječaj.

g. G. Jančo: Kod kompleksnosti ulaganja podržava prednost koja se daje rekonstrukciji objekata. Izražava nezadovoljstvo što su kriterij dobili na dan sjednice. Natječaj će biti raspisan 18.4. što je prekratak rok za pripremu projekata.

g. K. Ivančić: Natječaj će biti raspisan 18.4., ali prijave će se zaprimati od 1. ili 2. lipnja još nije odlučeno što ostavlja svim korisnicima dovoljan rok za pripremu.

g. D. Georgijevski: Ovakve kriterije smatra unaprijeđenim, podržava razdvajanja na tzv. male i velike. Mada bi moglo doći do terminoloških zabluda kod kategorizacije istih. Što se tiče lokacije ulaganja preveliki broj bodova se daje na indeks razvijenosti, a mali na područja sa posebnim ograničenjima. Kriteriji stvaranja novih radnih mjesta su dosta ambiciozni i dosta ih je teško ostvariti. Načelno se slaže sa ostalim kriterijima također bi volio vidjeti bodove po svakom kriteriju.

g. K. Ivančić: Kriterije bodovanja odobrava Odbor za praćenje, a bodovi će Upravljačko tijelo objaviti uz natječaj da se izbjegne potencijalni sukob interesa.

g. B. Bobetić: Ovo je veliki korak naprijed u razradi ovih kriterija ono što je bitno za svako ulaganje je gospodarski efekt i misli da je on podcijenjen sa predloženih 30% prijedlog je da on bude 50-60% minimalno 40%. Smatra da je kriterij ekonomičnost ukupnog poslovanja prevelik, ali to je problem hrvatske ekonomičnosti u sektoru stočarstva. Prijedlog je uz ovaj kriterij dodati i kriterij povećanje bruto dodane vrijednosti. Uz rekonstrukciju i modernizaciju uključiti mogućnost povećanja kapacitete u postojeće objekte. Što se tiče sektorskih kriterija trebalo bi i toj peradi staviti u prioritetne sektore.

g. S. Bukovac: Razmišljalo se o prijedlogu uvođenja povećanja bruto dodane vrijednosti kao mogućeg kriterija odabira. Međutim u Poslovnom planu dobar dio je stvar procjene kao na.pr. troškovi projekta koji se u kasnijoj fazi definiraju što bi moglo dovesti do konzekvenci za samog korisnika. Ako se na osnovu nečega dodijele bodovi onda se to mora i pratiti, dakle netko tko je bio slobodniji u svojoj procjeni može zauzeti mjesto nekog drugog na rang listi koji je bio konzervativniji u svojoj procjeni.

g. K. Ivančić: Što se tiče sektora stočarstva zaključujemo kapacitete: prva kategorija 60-320 krmača s toviljstom minimalno 250 tovljenika/turnusu, kod proizvodnje mlijeka proizvodnju mlijeka s 30-130 uvjetnih grla, proizvodnja teladi, kozlića ili janjaca od 30 - 150 uvjetnih grla Kod proizvodnje jaja minimalni kapacitet 10.000 nesilica i postojeće valionice. Za ulaganja u Repro centar s više od 320 krmača; proizvodnju mlijeka s više od 130 uvjetnih grla; proizvodnja teladi, kozlića ili janjaca s više od 150 uvjetnih grla. Zadnja kategorija proizvodnja s manje od 60 krmača; proizvodnja mlijeka s manje od 30 uvjetnih grla; proizvodnja teladi, janjaca ili kozlića s manje od 30 uvjetnih grla ili isključivi tov svih vrsta bez obzira na kapacitet. Što se tiče sektora voća i povrća i minimalnih kapaciteta prvi prijedlog je razdvojiti ćemo Jadransku i Kontinentalnu Hrvatsku što se tiče minimalnih hektara. U Jadranskoj Hrvatskoj uzimati će se dvostruko manje vrijednosti hektara od propisanih za kontinentalnu u kategoriji jedan i dva.

g. M. Volarević: Kod ulaganja u rasadnike druga kategorija bi trebala biti od 0,5-1 hektar umjesto predloženih.

g. K. Ivančić: Kod vrijednosti ekonomskih kriterija većina članova je rekla da je preniska. Prijedlog je povećati ovu vrijednost na uštrb sektorskih.

gđa S. Kasunić: Pošto se spominje obrada u dvije faze i u prvoj fazi nema više ponuda kada će se gledati ovi kriteriji.

g. K. Ivančić: I dalje će se tražiti Poslovni plan iz kojeg se mogu vidjeti kriteriji i dalje ostaje glavni projekt, a ponude se mogu tražiti odmah nakon otvaranja natječaja. Kako bi spriječili napuhavanje cijena tolerirat će se odstupanja od zadanih ulaganja do 20% veća odstupanja će se sankcionirati.

gđa. Ž. Jurišić: Podržava raspodjelu 25% sektorski kriterij , predlaže povećanje ekonomskog na 40% pri čemu bi se 5% uzelo sa kriterija lokacije ulaganja.

g. K. Ivančić: Lokacijske kriterije ne možemo dirati prema napatku koordinacijskog tijela. Zaključujem ekonomski kriteriji 35% , sektorski kriteriji 25%. Veličina gospodarstva SO 6%, zajednički projekt 2%, kompleksnost ulaganja 6%, spremnost projekta 3%, ekonomičnost poslovanja 9%. Kod sektorskih kriterija prioritetni sektor 22%, korisnik je član proizvođačke organizacije ili zadruge 3%. Lokacija ulaganja 23%, horizontalni kriteriji indeks razvijenosti

JLS-a 23%, ulaganje u područjima sa prirodnim ograničenjima i ostalim posebnim ograničenjima 3%. Kod mladih poljoprivrednika 4%, novi/inovativni tehničko-tehnološki proizvod/proces 4%, doprinos ulaganja fokus područjima 5% , stručna sprema i radno iskustvo razdvojeno je u dvije linije.

g. G. Jančo: Premala je razlika bodova između sektorskih i horizontalnih kriterija

g. K. Ivančić: Da, ali horizontalnih kriterija imamo više. Daje ovakve kriterije odabira na glasanje. Utvrđujem da su kriteriji odabira za tip operacije 4.1.1 (mikro, mali i srednji) usvojeni sa 25 glasova za i 2 suzdržana HGK i HPK.

Krećemo sa kriterijima odabira za tip operacije 4.1.1. (veliki). Predlažemo da gornji prag kod mikro, mali i srednjih postane donji prag kod velikih poduzetnika.

gđa. Ž. Jurišić: Kod kriterija stvaranje novih radnih mjesta previsok prag i nelogično rangiranje. 8 novostvorenih radnih mjesta je previše.

g. K. Ivančić: Napravit će se veća skala, razraditi po jednom zaposlenom i utvrditi minimum koji mora biti.

g. G. Jančo: Kod sektora stočarstva prijedlog je da se stavi još jedna granica Repro centar od 320 - 600 krmača i dodati tovišta.

g. K. Ivančić: Prihvaća se prijedlog. Zaključujemo ekonomski kriterij 35%, sektorski kriteriji 25%, kriterij lokacije ulaganja 23%, horizontalni kriteriji 17%. Veličina gospodarstva SO 8%, zajednički projekt 2%, kompleksnost ulaganja 6%, spremnost projekta 3%, ulaganje doprinosi stvaranju novih radnih mjesta 6%, dužina poslovanja korisnika 3%, ekonomičnost ukupnog poslovanja 9%. Kriterij lokacije ulaganja 23% i to indeks razvijenosti JLS-a 20%, a područjima sa prirodnim ograničenjima i ostalim posebnim ograničenjima 3%. Horizontalni kriteriji 17% i to mladi poljoprivrednici 4%, novi/inovativni tehničko-tehnološki proizvod/proces 4%, doprinos ulaganja fokus područjima 5%, stručna sprema i radno iskustvo nositelja 4% po uzoru na prethodne kriterije razdvojeni su radno iskustvo i stručna sprema.

HGK i Croatiastočar su za uvođenje novog kriterija povećanje bruto dodane vrijednosti.

gđa. M. Vučković: Što se tiče uvođenja dodatnog kriterija povećanje bruto dodane vrijednosti time stvaramo našim korisnicima dodatne probleme, a sebi stvaramo veliku odgovornost. Predlaže da se ovaj dodatni kriterij ne primjenjuje.

g. K. Ivančić: Daje na usvajanje kriterije bodovanja za tip operacije 4.1.1. za velike. Kriteriji su usvojeni sa 25 glasova ZA.

g. K. Ivančić: Predstavlja kriterije odabira za tip operacije 4.1.2. Što se tiče veličine gospodarstva prednost se daje velikima jer je tako u PRR. Sektorske kriterije brišemo jer ni u PRR nemamo prioritete u tom tipu operacije. Ekonomski kriteriji 45%, lokacije ulaganja 45% i horizontalni kriterij 10%. Dajemo ovakve kriterije odabira na glasanje.

g. B. Bobetić: Suzdržan zbog toga što se ne slaže što se kriterij korišteno poljoprivredno zemljište stavlja pod ekonomske kriterija nego treba biti kao poseban sektorski kriterij.

g. K. Ivančić: Podržava prijedlog te se korišteno poljoprivredno zemljište stavlja kao zaseban kriterij sa 25% bodova, ekonomski kriteriji 20%, lokacije ulaganja 45% i horizontalni kriterij 10%. Usvajaju se kriteriji odabira za tip operacije 4.1.2.

g. K. Ivančić: Predstavlja kriterije za tip operacije 4.1.3. samo za informaciju članovima konzultacije i usvajanje će biti postupkom pisane procedure.

Ad. 8.2.) Tipovi operacija 4.2.1. i 4.2.2.

g. K. Ivančić: Predstavlja kriterije odabira za tip operacije 4.2.1.(mikro, mali, srednji) koji su vrlo slični kao i kod tipa operacije 4.1.1. Kod podmjere 4.2. veličina gospodarstva gleda se po Prilogu I. ABER-a i GBER-a , a ne po veličini SO kao kod podmjere 4.1. Što se tiče ekonomskih kriterija oni su gotovo jednaki podmjeri 4.1. Sektorski kriterij su iz PRR prednost preradi mlijeka i mesa i voća i povrća. Kriterij lokacija ulaganja i horizontalni kriteriji.

g. M Čagalj: Što je sa preradom maslina kod sektorskih kriterija?

gđa. Ž. Gudelj Velaga: Sektorski kriteriji postavljeni su sukladno PRR.

gđa. M. Vučković: Da li masline spadaju u sektor voća i povrća?

gđa. Ž. Jurišić: Predlaže da kod kriterija stvaranje novih radnih mjesta postavimo kao i kod tipa operacije 4.1.1. Već je prije tražila da zamolimo komisiju da nam pomogne u ažuriranju Priloga 1 jer je on zastario. Postoji diskrepancija pogotovo kod sektora vina i rakija pojedini sektori ovakvim sektorskim raspisivanjima natječaja će biti zakinuti jer neće moći dobiti bodove.

g. M. Pielke: Nije upitno što je dozvoljeno Programom, nego što dozvoljava odnosno ne dozvoljava Prilogom 1 pošto on nije stručnjak za tumačenje Prologa 1. predlaže poslati upit u EK te će se službeno odgovoriti.

gđa. Ž. Jurišić: Što je sa preradom masline u maslinovo ulje taj sektor ne dobiva bodove po ovom kriteriju. Kriterij sheme kvalitete puno bi više odgovarao u tipu operacije 4.1.1. Trebali bi težiti standardiziranim proizvodima dakle uvođenjem međunarodno priznatih standarda.

g. K. Ivančić: U RH imamo dovoljan broj uljara time ništa ne gubimo.

gđa. Ž. Gudelj Velaga: Ovako postavljen kriteriji sheme kvalitete su oni već uvedeni kod nas i za njih imamo mjeru 3 u PRR, praćenjem još nekih drugih standarda opterećujemo rad APPRRR pogotovo što imamo velik broj tipova operacija.

gđa. Ž. Jurišić: Kriterij lokacije ulaganja, područja sa posebnim i drugim ograničenjima ovdje nema mjesta jer se radi o preradi.

g. K. Ivančić: Prihvaćamo prijedlog. Također brišemo kriterij stručne spreme jer nije u PRR. Predlažemo pondera za ekonomski 40%, sektorski 25%, lokacija ulaganja 20% i horizontalni kriterij 15% s time da kriteriju novi/inovativni tehničko-tehnološki proizvod/proces damo 10%, jer je taj kriterij kod ovog tipa operacije najvažniji.

gđa. I. Beneš: Prijedlog dodavanja kriterija i nekih bodova za preradu autohtonih hrvatskih pasmina.

g. K. Ivančić: Takav kriterij trenutno nemamo u PRR jedino ako ga možemo prikazati kroz sheme kvalitete. Daje kriterije odabira za tip operacije 4.2.1 (mikro, mali i srednji) na glasanje. Kriteriji su usvojeni sa 2 suzdržana glasa.

Predstavlja kriterije odabira za tip operacije 4.2.1. (veliki). Prijedlog je ekonomski kriteriji 40% zajednički projekt (ako je primjenjiv) 8%, kompleksnost ulaganja 4% ,spremnost projekta 5%, stvaranje novih radnih mjesta 8%, dužina poslovanja 5%, ekonomičnost ukupnog poslovanja 10%, sektorski 25%, prioritetni sektor 22% i sheme kvalitete 3%. Lokacijski kriterij 20 %, indeks razvijenosti 20% i horizontalni 15%.

g. D. Georgijevski: Po ovakvim kriterijima postoji mogućnost da će veliki broj korisnika imati isti broj bodova i predlaže uvođenje dodatnih skala.

g. K. Ivančić: Prihvaća primjedbu, poslovne subjekte ne gledamo kao kod 4.1.1. nego se kontrola registracije vadi iz registra u trgovačkom sudu pa je moguće uvesti veću skalu kod dužine poslovanja na pr i 20 godina. Takovom raspodjelom bi dobili novi balans. Daje kriterije odabira za tip operacije 4.2.1 (veliki).

Kriteriji su prihvaćeni sa 2 suzdržana glasa.

Kriteriji odabira za tip operacije 4.2.2. bit će usvojeni pisanom procedurom.

g. B. Bobetić: Predlaže da se napravi javna anketa planiranih projekata te da se sukladno dobivenim rezultatima naprave buduće izmjene programa.

g. K. Ivančić: Smatra da je to sada kasno budući je već veliki dio sredstava za ovu podmjeru alociran po natječajima. Možemo se pripremati za buduće programsko razdoblje.

gđa. I. Beneš: Što je sa radnom skupinom za izmjene programa koja je trebala biti osnovana.

g. K. Ivančić: Radna skupina kao takva nije osnovana jer nije došlo do velikih izmjena programa. U trenutku kad se krene u supstantivne izmjene programa razmišljati ćemo i o radnoj skupini.

Završna riječ:

g. K. Ivančić: Zahvaljujem svima na dolasku i konstruktivnoj raspravi te vas pozivam na daljnji zajednički rad najavljujem još jednu sjednicu u ovoj godini vjerojatno negdje u Slavoniji.

Za Tajništvo Odbora
zapisnik pripremio:

**Zapisnik odobrio:
Predsjednik Odbora**

Marin Kukoč

Krešimir Ivančić

DNEVNI RED

3. sjednica Odbora za praćenje provedbe „Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.“

Vrijeme održavanja: 6. travnja 2017., početak u 8:30 sati

Mjesto održavanja: Hotel „Park“, Otočac

rb	Vrijeme	Točka	Izvještava	Materijal
	08:30	Početak sjednice		
1.	8:30 – 8:40	Uvodno izlaganje i predlaganje dnevnog reda	Predsjednik Odbora	Dnevni red
2.	8:40 – 8:45	Usvajanje zapisnika sa 2. sjednice Odbora za praćenje provedbe PRR RH 2014.-2020.	Predsjednik Odbora	Pisani materijal
3.	08:45 – 8:55	Informacija o promjenama članova/zamjena Odbora za praćenje provedbe PRR RH 2014.-2020.	UT/Tajništvo Odbora	Pisani materijal (Izmjena Rješenja)
4.	8:55– 9:30	Rad Odbora za praćenje provedbe PRR RH 2014.-2020.	UT	Usmeno izvješće (prezentacija)
4.1.		Obveze i zadaci Odbora		
4.2.		Izmjena Poslovnika o radu Odbora		
5.	9:30 – 10:30	Informacija o provedbi PRR RH 2014.-2020. (poduzete aktivnosti lipanj 2016. - ožujak 2017.)	UT	Usmeno izvješće (prezentacije)
5.1.		Izvješće o provedenim postupcima odlučivanja pisanim putem		
5.2.		Izmjene PRR RH 2014.-2020.		
5.3.		Informacija o evaluacijskim aktivnostima		
5.4.		Informacija o provedbi TA		
5.5.		Informacija o Akcijskom planu promotivnih aktivnosti za 2017.		
5.6.		Informacija o planu za poboljšanje apsorpcije sredstava		

	10:30 – 10:45	Stanka za kavu		
6.	10:45 – 11:30	Informacija o provedbi PRR RH 2014.-2020. u predstojećem razdoblju	UT	Usmeno izvješće (prezentacije)
6.1.		Mjera „Dobrobit životinja“ – poduzete aktivnosti		
6.2.		Financijski instrumenti – poduzete aktivnosti		
6.3.		Informacija o kriterijima odabira za tipove operacija 16.1.1., 16.1.2. i 16.4.1.		
6.4.		Informacija o kriterijima odabira za tipove operacija 6.2.1. i 6.4.1.		
7.	11:30 – 12:15	Stanje natječaja	APPRRR	Pisani materijal (Izvješće APPRRR)
	12:15 – 12:45	Rasprava		
	12:45 – 14:00	Ručak		
8.	14:00 – 16:00	Prijedlog i usvajanje izmjena kriterija odabira	UT	Pisani materijal
8.1.		Tipovi operacija 4.1.1. i 4.1.2.		
8.2.		Tipovi operacija 4.2.1. i 4.2.2.		
		Završna riječ	Predsjednik Odbora	

3. sjednica Odbora za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.

Popis prisutnih

1. Krešimir Ivančić, Ministarstvo poljoprivrede
2. Gordana Parać, Ministarstvo poljoprivrede
3. Marina Šabić, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
4. Vesna Rajković, Ministarstvo turizma
5. Adriana Tanfara, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
6. Jasminka Vusak, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
7. Matilda Copić, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
8. Zdravko Barać, Hrvatska poljoprivredna agencija
9. Zdravko Tušek, Savjetodavna služba
10. Žaklina Jurišić, Hrvatska gospodarska komora
11. Dragutin Pejčić, Hrvatska obrtnička komora
12. Ivo Grgić, Agronomski fakultet
13. Marin Čagalj, Institut za jadranske kulture i melioraciju krša
14. Bruno Hranić, Udruga općina u Republici Hrvatskoj
15. Zvonko Čokljat, Hrvatski centar za zadružno poduzetništvo
16. Svjetlana Kasunić, Hrvatska mreža za ruralni razvoj
17. Ivan Jurič, Agencija za poljoprivredno zemljište
18. Krunoslav Dugalić, Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo
19. Karla Brnić, Hrvatska udruga banaka
20. Iva Međugorac, Hrvatska banka za obnovu i razvitak
21. Dalibor Georgijevski, Hrvatska udruga poslodavaca
22. Jan Marinac, Hrvatska udruga mladih poljoprivrednika AGRO
23. Mara Pavelić, Hrvatska vode
24. Blaž Štefanek, Hrvatske šume d.o.o.
25. Goran Jančo, Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske
26. Željko Banjavčić, Hrvatska voćarska zajednica
27. Mate Volarević, Hrvatska udruga rasadničara
28. Davor Pašalić, Savez udruga hrvatskih uzgajivača Holstein goveda
29. Branko Bobetić, Croatiastočar GIU
30. Mladen Lebar, Udruga peradara Hrvatske
31. Bojan Kolarić, Hrvatski savez udruga proizvođača mlijeka
32. Danijel Mulc, Hrvatski savez uzgajivača ovaca i koza
33. Iris Beneš, Zeleni forum
34. Petar Čovo, Udruga inovatora Hrvatske
35. Zvonimir Širjan, Hrvatska poljoprivredna komora
36. Darijo Jurišić, Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom
37. Michael Pielke, Europska komisija
38. Martina Zeković, Europska komisija

39. Željka Gudelj-Velaga, Ministarstvo poljoprivrede
40. Goran Lipavić, Ministarstvo poljoprivrede
41. Josipa Rosandić, LEADER mreža hrvatske
42. Stanka Crvik Orešković, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU
43. Saša Bukovac, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
44. Vedrana Mikić, Ministarstvo poljoprivrede
45. Lana Bačura, Ministarstvo poljoprivrede
46. Barbara Aunedi, Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije
47. Snježana Vuković Ćurković, Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije
48. Robertina Vučković, Ministarstvo poljoprivrede
49. Marin Kukoč, Ministarstvo poljoprivrede
50. Marijana Puljiz, Ministarstvo poljoprivrede
51. Marijana Živković, Ministarstvo poljoprivrede
52. Marko Boljat, Ministarstvo poljoprivrede

*Scan Potpisne liste sudionika u prilogu